

مجموعه‌ی رادیوی قدیمی
روی موج افام با
موتسارت

نویسندگان: دارن هنلی - تیم لایرو
مترجم: ناتالی چوبینه

روى محمد اف. با مونسات

مترجمہ: خاتالی چوہینہ

ویراستار: امیر بکان

مجلد: نسیحہ آتشین جان
صفحہ آ

چاپ نصاب

شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه
تهران بهار ۱۳۸۸

چاپ: صفیہ

لیتوگرافی: نگارین پرتو

۳۸۰۰ تومان

شماره: ۷۹-۷۹۶۱-۷۹۶۴-۹۷۸

تلفکس: ۸۸۸۲۱۵۹۹

www.houzenoghre.com

هينلى، دارن
Henley, Darin

Henley, Darren

عنوان اصلي: The classic FM friendly guide to Mozart, c2005.

Mozart, Wolfgang Amadeus

Thoreau, Tim

عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات فابریک
شماره
موضوع
پانداخت
وضعیت فهرست نویسی
شکل

مقدمه

ولفگانگ آمادئوس موتسارت به یقین بزرگ‌ترین آهنگ‌ساز تمام دوران‌ها محسوب می‌شود. در این ۲۵۰ سالی که از تولد او می‌گذرد، موسیقی‌اش محبوبیتی روزافزون یافته و خودش اکنون در سراسر جهان چهره‌ای نام‌دار در صدر شجره‌ی موسیقی کلاسیک به شمار می‌رود.

این کتاب قرار نیست راهنمای پژوهشی یا دانشگاهی زندگی و آثار او باشد - از این مطالب در کتاب‌فروشی‌ها به وفور پیدا می‌شود. در عوض، هدف ما در نخستین فصل‌های روی موج افام با موتسارت این است که دست شما را بگیریم و ببریم و مثلاً دوستانه با مردی که پشت آن قطعه‌ها قایم شده آشنایان کنیم. در فصل‌های بعدی کتاب به بررسی تعداد زیادی از بزرگ‌ترین آهنگ‌های او می‌پردازیم. ما به سبک و سیاق کتاب‌های مجموعه‌ی "رادیوی قدیمی" تا توانسته‌ایم حرف‌های قلمبه سلمبه‌ای را که گاه در نوشته‌های مربوط به موسیقی کلاسیک به وفور دیده می‌شود، حذف کرده‌ایم. بنابراین، تضمین می‌کنیم که وقتی این کتاب کوچک و کم‌حجم را تا آخر بخوانید، خواهید توانست در مهمانی شام بعدی با هر متخصص پرمدعای موسیقی کلاسیک رودررو مباحثه کنید.

داخل جلد کتاب یک سی‌دی می‌بینید حاوی قسمت‌هایی از ۲۰ اثر محبوب و معروف موتسارت، که طبق آرای شنوندگان تالار مشاهیر کلاسیک/افام (Classic FM Hall of Fame) در رأی‌گیری سالانه‌ی ما برای تعیین محبوب‌ترین آثار کلاسیک در بریتانیا برگزیده شده‌اند. از ۱۹۹۶ که شروع به تنظیم نمودار این رأی‌گیری کرده‌ایم تاکنون، موتسارت همه‌ساله بیش از هر آهنگ‌ساز دیگری رأی آورده‌است. وقتی از لذت شنیدن این ۲۰ اثر بهره‌مند شدید، آثار دیگری از موتسارت را به شما معرفی خواهیم کرد که احتمالاً مایل به تهیه کردن و گوش دادن آن‌ها خواهید بود.

راه فراری وجود ندارد - شماری از برترین نغمه‌ها به دست موتسارت ساخته شده‌اند. در حقیقت، موقع گوش دادن به هریک از آهنگ‌های او این نغمه‌ها از چپ و راست بیرون می‌پرند. به نوشته‌ی خودش، «ملودی جوهره‌ی اصلی موسیقی است» و راز موفقیت او هم همین است. آفریدن آهنگی که به محض شنیدن تا آخر عمر از یاد آدم نرود در خون او بود. موتسارت آن قدر به این نوع موسیقی اعتقاد داشت که نوشت:

من هیچ اهمیتی به تحسین یا تقبیح دیگران نمی‌دهم. فقط از احساس خودم پیروی می‌کنم.

به علاوه، می‌توانست بدون ذره‌ای رودربایستی از موسیقی‌ای حرف بزند که گوش دادنش آسان باشد:

با این همه، شور و التهاب (ناشی از موسیقی) چه خشونت‌آمیز باشد و چه نباشد، هرگز نباید طوری بیان شود که به سرحد ایجاد دلزدگی و انزجار برسد؛ و موسیقی، حتا هنگام القای بیش‌ترین وحشت ممکن، هرگز نباید برای گوش دزدآور باشد، بلکه باید آن را نوازش دهد و مفتون سازد، و بدین ترتیب، در همه حال موسیقی باقی می‌ماند.

موتسارت در سراسر عمر خود، که به طرز دردناکی کوتاه بود، عجیب کار کرد، مخصوصاً با در نظر گرفتن مدت زمانی که در سفر و تدریس برای نان درآوردن گذراند. خودش می‌گفت: «من عین بزی که نشخوار می‌کند می‌نویسم» و طی ۳۵ سال عمر خود بیش از ۶۵۰ اثر ساخت. او ثابت کرد که می‌تواند در هر نوع موسیقی دستی بیازماید. برای او ساختن سمفونی به اندازه‌ی ساختن اپرا آسان بود و - شاهکارهای گرال را هم مثل کنسرتوهای پیانو با استادی تمام روی کاغذ می‌آورد.

درباره‌ی موتسارت پژوهشی وجود دارد که حین کار روی این کتاب پیوسته در ذهن ما خودنمایی می‌کرد: اگر او بیش از ۳۵ سال زندگی

کرده بود به کجاها می‌رسید؟ پاسخ در خیال ما نمی‌گنجد، اما یاد حرف ترانه‌سرا و سرگرمی‌ساز آمریکایی، تام لهرر (Tom Lehrer)، می‌افتیم: «چه غم‌انگیز... که موتسارت وقتی به سن من رسید، دو سال از مرگش می‌گذشت».

دارن هنلی

تیم لایرو

کلاسیک اف/ام، نوامبر ۲۰۰۵

چند کلمه‌ی دوستانه

تا شروع نکرده‌ایم...

این کتاب، همان طور که انتظار می‌رود، شامل اشاره‌های زیادی به قطعه‌های موسیقی است. ما چون می‌خواستیم راهنمای موتسارت‌مان تا حد ممکن دوستانه باشد، تصمیم گرفتیم قواعد نام بردن از قطعه‌های موسیقی را ساده کنیم:

- عنوان همه‌ی آثار موسیقایی با حروف ایتالیک چاپ شده است.
- ترانه‌ها و آریاها با حروف ایتالیک بین گیومه آمده‌اند.

فهرست راهنمای آثار موتسارت را پس از مرگ او شخصی به نام لودویگ فُن کُشل (Ludwig von Köchel) تهیه کرد، که تقریباً سرخود تصمیم گرفت به هریک از آثار موتسارت یک شماره‌ی کُشل بدهد که نشان‌دهنده‌ی ترتیب انتشار آن‌ها باشد. ما تصمیم گرفتیم شماره‌های کُشل را از متن کتاب برداریم، مگر در مواردی که دو قطعه از موتسارت اسم‌های شبیه هم داشته باشند، در این صورت، حرف K (به نشانه‌ی کُشل) و شماره‌ی قطعه را پس از عنوان ایتالیک اثر خواهید دید. دلسرد نشوید - شاید ظاهرش پیچیده به نظر برسد، ولی مطمئن باشید که روش دوستانه‌ی کار همین است!

راهنمای دوستانه‌ی

چی چه وقت ساخته‌شد

ما خیلی راحت پیش خودمان خیال می‌کنیم که آهنگ‌سازان در خلوت خانه می‌نشینند و برای دلشان آهنگ می‌سازند، ولی در عمل چنین موردی خیلی نادر است! بسیاری از بزرگ‌ترین آثار موتسارت به خاطر نیاز مالی، یا مسئولیت شغلی خاصی که در یک برهه از زمان برعهده‌ی او بود، ساخته‌شدند، نه از سر میل به خلاقیت.

سال‌شماری که از صفحه‌ی بعد شروع می‌شود به شما نشان می‌دهد که کدام اثر در چه زمانی ساخته‌شده است و رویدادهای زندگی موتسارت را نیز در قالب نوعی بستر تاریخی مشخص می‌کند. نام بردن از هر ۶۵۵ اثر موتسارت در این جا شدنی نیست. به همین دلیل چندتایی از برجسته‌ترین ساخته‌های هر سال را گلچین کرده‌ایم.